

KARVIŲ PAŠARŲ VERTINIMAS LAKTACIJAI SUVARTOJAMOS ENERGIJOS POŽIŪRIU

Jurgis Kulpys,
Lietuvos veterinarijos akademija

Santrauka. Energija yra vienas svarbiausių pieninių karvių raciono rodiklių. Joms pašarų teikiamos energijos reikia gyvybinėms funkcijoms palaikyti, reprodukcijai ir pienui produkuoti. Pastaruoju metu, vadovaujantis JAV, Vokietijoje, Olandijoje atliktais tyrimais, sukurta laktacijai suvartojamos energijos vertinimo sistema, pagal kurią dabar sudaromos karvių šėrimo programos. Laktacijai suvartojama, arba produkcijos (neto), energija (NEL) gaunama iš apykaitinės energijos (ME) atėmus energiją kūno šilumai ir medžiagų apykaitai palaikyti (ME_m). Tyrimai rodo, kad tik apie 28 % karvei sušertų pašarų bendrosios (bruto) energijos (GE) tenka pienui produkuoti. Taigi labai svarbu taip subalansuoti racioną, kad karvė kuo efektyviau pašarą paverstų pienu.

Laboratorinio būdo pašarų energijai nustatyti nėra, todėl jos vertė apskaičiuojama matematiškai pagal cheminę sudėtį ir virškinamumo koeficientus. Lietuvoje ši pašarų vertinimo sistema dar tik diegiama, todėl pabandėme karvių pašarus įvertinti laktacijai suvartojamos jų energijos požiūriu.

Tyrimų duomenimis, neto energijos karvės daugiausiai gauna, kai šeriamos krakmolingais grūdinais koncentratais (miežiais, kviečiais, avižomis) ir baltyminga žole (dobilų, rapso), o mažiausiai, kai šeriamos kvietinėmis sėlenomis bei baltymingais rupiniais (medvilnės, saulėgrąžų) ir žole arba šiaudais.

Reikšminiai žodžiai: pašarai, karvės, energija, racionai.